

Ti år med undervisning i forvaltningsinformatikk

– hva skjedde og hva gjorde kvalitetsreformen med oss?

Professor Dag Wiese Schartum

Etter et initiativ i 1989 fra professorene Jon Bing og Andrew Jones ved Universitetet i Oslo oppnevnte universitetsdirektøren i 1990 en arbeidsgruppe som skulle utrede opprettelsen av et nytt hovedfag i forvaltningsinformatikk. Etter at gruppens innstilling var sendt på høring, gav Kollegiet sin prinsipielle tilslutning, og i mai 1991 oppnevnte Kollegiet et interimsstyre som fikk i oppgave å arbeide videre med saken. Interimsstyret hadde medlemmer fra Det historisk-filosofiske fakultet, Det juridiske fakultet, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet. Et år senere forelå den enstemmige innstillingen der hovedfagets innhold, organisatoriske plassering og ressursmessige forutsetninger ble skissert. I møte den 16. juni 1992 foreslo Kollegiet overfor Kirke- og undervisningsdepartementet at et hovedfag i forvaltningsinformatikk skulle opprettes. Departementet godkjente forslaget i brev av 23. april 1993. Kollegiets forventning var at undervisningsstart kunne skje fra og med vårsemesteret 1994. Fordi det tok tid å få departementets godkjenning, og fordi en derfor måtte vente med å utlyse stillingen som fagansvarlig professor i forvaltningsinformatikk, ble undervisningsstart utsatt til høstsemesteret 1994. Våren 1994 ble pensum og fagplaner for de to obligatoriske kursene vedtatt av fagrådet, og de første seks hovedfagsstudentene ble tatt opp på studiet.¹ Ved innledningen til høstsemesteret 2004 kan vi derfor feire at det er 10 år siden undervisningen i forvaltningsinformatikk begynte. Ti år er lang tid, og det kan være grunn til å se litt tilbake på denne lille delen av universitetshistorien.

I interimsstyrets utredning ble det beskrevet to kjennetegn ved forvaltningsutviklingen som også angav hovedfagets begrunnelse. For det første ble det tatt utgangspunkt i "beslutningsstøttesystemer" i offentlig og privat forvaltning som - i større eller mindre grad - innebærer en automatisering av saksbehandlingen. Det ble framhevet at disse systemene medfører et behov for å oversette rettsregler fra vanlig språk til programmeringsspråk. For det andre ble det påpekt at ulike typer informasjon blir lagret i store databaser og "tekstbaser", for derved å bli gjort tilgjengelig for en lang rekke brukere og formål. Databasene hos Brønnøysundsregisteret og Tinglysningsdata var eksempler på databaser med vid anvendelse. Blant tekstbaser var Lovdatas baser med norske rettskilder sentrale eksempler (dette var før et allment tilgjengelig Internett!). Interimsstyret framhevet at bruken av slike databaser og tekstbaser griper inn i og endrer de tradisjonelle beslutningsprosesser, bl.a i forhold til saksbehandling og organisasjonsstruktur. Denne situasjonsbeskrivelsen skulle undervisningen innen forvaltningsinformatikk hovedfag særlig gripe fatt i.

Det ressursmessige utgangspunktet for hovedfaget var tre stillinger, noe som på et vis ikke var helt ubetydelig. Paradokset var imidlertid at kun én av disse stillingene var vitenskapelig. I tillegg var det én teknisk og én administrativ stilling. Den ene vitenskapelige stillingen ble ikke besatt før i november 1995, så utstyrt med

¹ Fem av disse sa ja takk til plassen: Irene Driveklepp, Even Harket, André Hoddevik, Marianne Johansen og Elisabeth Stand.

stillingstittelen "kontorsjef" (for å signalisere vitenskapelig kompetanse), begynte arbeidet med å etablere det nye undervisningstilbudet.

Den obligatoriske delen av undervisningen bestod av to kurs (høstsemesteret). Kursene, FI 1-1 "Datamaskinsystemer i forvaltningen" og FI 1-2 "Rettslige og rettspolitiske konsekvenser av forvaltningsautomatisering", la vekt på å beskrive og drøfte de endringer av forvaltningens beslutningsprosesser som interimsstyret hadde beskrevet. Det var et klart rettslige preg på den obligatoriske undervisningen. Takket være timelærere var utsynet likevel ganske vidt – både til den praktiske virkeligheten og til ulike faglige innfallsvinkler.

Flerfagligheten ble først og fremst søkt ivarettatt i annet semester da studentene kunne velge mellom tre kurs: FI 2-1 "Normteori og rettslige kunnskapsbaserte systemer", FI 2-2 "Organisasjonsutforming og forvaltningspolitikk" og FI 2-3 "Store databaser og tekstbaser – datakvalitet og kvalitetssikring". FI 2-2 hadde vi ikke folk eller kapasitet til å arrangere selv, og vi benyttet oss derfor i stor grad av et hovedfagskurs på statsvitenskap som vi supplerte med noe egen undervisning. De to andre kursene ble arrangert spesielt for våre egne studenter. For kurset om kunnskapsbaserte systemer, var vi så heldige å ha professor Andrew Jones som i en lang periode var knyttet til miljøet ved IRI/AFIN, noe som innebar at kurset kunne holdes og gjennomføres stabilt over flere år. Når det gjelder databasekurset, var problemet langt større fordi ingen av våre faste samarbeidspartnere på Ifi hadde kapasitet til å påta seg dette. Sporty og flinke folk som vi kom i kontakt med etter mye leting påtok seg dette oppdraget de to første årene (Dag Sjøberg i 1995 og Monica Johannesen i 1996). I 1997 ble kurset imidlertid avlyst fordi vi ikke klarte å finne folk som kunne ta dette ansvaret. Faget *forvaltningsinformatikk* kunne selvsagt ikke være bekjent av å være uten et tilbud i informatikk, og denne situasjonen ble derfor årsaken til første forsiktige reformen av hovedfagstilbudet.

Det reviderte hovedfagstilbudet ble igangsatt høstsemesteret 1998. Den obligatoriske undervisningen i første semester hadde til da hovedsakelig hatt et rettslig preg, og ble nå erstattet av ett semesteremne: FOVA 1-1 "Utvikling av beslutningsstøttesystemer og persondatabaser". Emnet var flerfaglig ved at det eksplisitt inneholdt elementer vedrørende informatikk, kunnskapsrepresentasjon og jus. I vårsemesteret innførte vi større grad av valgfrihet, ved at kun ett kurs var obligatorisk (FOVA 1-2 "Informasjonsteknologi, individ og styring"), og to kurs skulle velges ut i fra planen for hovedfagsoppgaven. I 1999 og 2000 arrangerte vi dessuten FOVA 1-3 "Personvern og elektronisk behandling av opplysninger" som valgfritt kurs. Kurset ble holdt i samarbeid med IRI, og reflekterte det faktum at Norge og store deler av det øvrige Europa på den tiden fikk ny personvernlovgivning i tråd med EUs personverndirektiv.

Bemanningsmessig var situasjonen som før: Andrew Jones løftet frem de elementene som gjaldt kunnskapsrepresentasjon og jeg hadde ansvaret for de rettslige bitene. Vi manglet imidlertid fremdeles en person som kunne ta ansvaret for det informatiske elementet. Redningen ble seniorkonsulent Anne Helga Seltveit som forbarmet seg over oss, og som til tross for en travel tilværelse i det private næringsliv, ivaretok de informatiske elementene på en utmerket måte i flere år. På lignende vis var situasjonen

for den samfunnsvitenskapelige delen av undervisningen. Kurset FOVA 1-2 "Informasjonsteknologi, individ og styring" hadde riktignok et samfunnsvitenskapelig innretning, men manglet en samfunnsviter i ansvarlig posisjon. Ved å bruke timelærere fikk vi til en del, men egentlig samfunnsvitenskap ble det ikke før statsviteren Morten Øgård tok delansvar for dette kurset i 2002.

Timelærere har vært med på å åpne den forvaltningsinformatiske undervisningen mot det praktiske liv. Det har hele tiden vært en viktig del av det pedagogiske opplegget å bringe den praktiske verden inn i undervisningen. I begynnelsen la vi for eksempel stor vekt på ekskursjoner, men dette falt bort etter 1997-reformen. I flere år dro studenter og ansatte dessuten på "utenbysekskursjon". Denne ble imidlertid etter hvert erstattet av årlig deltakelse på de nordiske konferansene innen rettsinformatikk. Heldagsseminarene har hele tiden vært et viktig vindu mot verden, og det aller første seminaret vi holdt selv var den 16. november 1994 på Trollvasshytta om "Informasjon som felles ressurs". Ved å åpne hovedfagsseminarene for deltakere fra offentlig forvaltning, privat næringsliv og andre deler av academia, har meningsmangfoldet trolig blitt langt større enn om vi bare hadde satset på ordinære forelesninger. Samme effekt har nok videre- og etterutdanningsstudentene (VETT) hatt. Både for forelesere og hovedfagsstudenter har det ofte vært sunt å få høre at "Ja, men det er ikke sånn i praksis!"

Vi har hele tiden tenkt at ting sikkert vil bli bedre, og én av de tingene som skulle ordne seg var tilgang til flere stillinger og dermed til den nødvendige faglige bredden blant de vitenskapelige ansatte. I rapporten som lå til grunn for opprettelsen av hovedfaget, var det forsiktig pekt på et behov for mellomgruppestillinger. Samtidig ble det imidlertid uttrykt at dette ikke hastet og at en kunne avtale å bruke lærere ved de samarbeidende fakultetene. Samtidig ble behovet for 1 – 3 rekrutteringsstillinger understreket. Ingen stillinger ble tilført, og på en måte var det forståelig. Studentantallet var lavt, og hvem ville vel satse enda mer ressurser på en liten håndfull studenter? På den annen side er det bare ved å satse at det er mulig å gjøre store sprang fremover! Vi fikk ikke flere stillinger fordi vi hadde få studenter, og vi hadde få studenter (bl.a.) fordi vi ikke hadde stillinger nok til å satse. En av de viktigste sammenhengene mellom antallet stillinger og studenter var at vi i meget begrenset grad kunne bygge et tverrfaglig lag som hadde tid og motivasjon til å arbeide sammen i retning av synteser mellom de ulike faglige perspektivene.

Å leve en tilværelse blant jurister på St Olavs plass når rekrutteringen primært måtte skje blant studenter som befant seg på Blindern og i Gaustadbekkdalen, var åpenbart også et problem. For å komme videre i faglig forstand måtte vi bl.a. rekruttere flere studenter. Tidlig forstod vi at studentene måtte få kjennskap til eksistensen av forvaltningsinformatikk så tidlig som mulig. Dette var bl.a nødvendig på grunn av opptakskravene. Den rettslige, informatiske og samfunnsvitenskapelige grunnutdanningen som ble krevet for å bli akseptert som student på forvaltningsinformatikk var det ytterst få som hadde, og denne spesielle fagkombinasjonen var bare relevant for opptak til dette ene faget. En av løsningene vi fant på rekrutteringsproblemet var å lage et helhetlig utdanningsløp ved å etablere et grunnfagstilbud som gjorde at studenter tidlig ble kjent med faget.

Å etablere et nytt grunnfag innen de eksisterende ressursmessige rammene var temmelig urealistisk. Fra tanken meldte seg til et grunnfagstilbud ble en realitet, gikk det derfor noe tid. Redningen ble et initiativ fra UiO sentralt og deres ønske om å utrede muligheten for en "hybridutdanning" innen informatikk. Tanken var at flere fakulteter som til da ikke hadde noen informatikkundervisning kunne utvikle et tilbud på basis av eksisterende tilbud innen informatikk. Denne idéen hadde nok – i alle fall delvis – utspring i det tverrfaglige innsatsområdet for forskning: Kommunikasjon: Teknologi og Kultur (KTK), der AFIN hadde deltatt med koordinering og i styringsgruppen fra 1996 til avslutningen i 2000. Dette samarbeidet åpenbarte behovet for informatikkrettet undervisning på doktorgradsnivå, for på den måten å understøtte stipendiater som arbeidet tverrfaglig med IKT. Samtidig ble det imidlertid klart at tilsvarende tilbud på grunnfags- og hovedfagsnivå var svært mangelfullt – med noen hederlige unntak som for eksempel tilbudet ved Det juridiske fakultetet der de jo hadde forvaltningsinformatikk!

Arbeidet med hybridutdanningen avfødte "Tverrfaglig informatikk grunnfag" eller "TVI". Hoveddelen av det nye grunnfagsstudiet var undervisning innen informatikk, og poenget var at en skulle benytte seg av eksisterende kurs innen informatikk noe både Ifi og SLI (Språk, logikk og informasjon ved HF) hadde. I tillegg skjøttet en på med valgfrie fakultetsspesifikke kurs med betegnelsene "forvaltningsinformatikk" (JF), "samfunnsinformatikk" (SV), "læringsinformatikk" (UV) og "humanistisk informatikk" (HF).² Dermed fikk vi ett nytt grunnfag med fire varianter. AFIN underviste i sin grunnfagsvariant i 2001 og 2002, og hadde relativt god oppslutning om tilbudet. Generelt var imidlertid ikke TVI noen ubetinget suksess. Særlig var det misnøye med at undervisningen i informatikk i for stor grad var tilpasset folk som ville spesialisere seg innen informatikk, mens den typiske TVI-studenten gikk videre til jus, samfunnsfag mv. Det var også misnøye med at det fagspesifikke elementet av grunnfaget (5 vektall) utgjorde en for liten del. Viktigere var imidlertid at grunnfaget – generelt – stod for fall. Da det ble kjent at det i fremtiden var bachelor og ikke cand. mag. som gjaldt, forsvant interessen for det nye grunnfaget. "Kvalitetsreformen" var under emning!

Det kan sies mye om kvalitetsreformen – og mye er sagt. Den kunne skjedd innenfor andre rammer, hatt høyere faglige ambisjoner, vært bedre planlagt og koordinert, gjennomført med mindre hast o.s.v. I forhold til fagområdet forvaltningsinformatikk var reformen likevel i hovedsak positiv. For oss var kvalitetsreformen en "frigjørende" reform som lot oss tenke igjennom undervisningen fra grunnen. Den tillot oss å bygge et helhetlig utdanningsløp over fem år der det var "forvaltningsinformatisk regi" fra første til siste undervisningsdag.

Arbeidet med å lage et bachelorprogram ble påbegynt allerede høsten 2001 da fagrådet behandlet saken. Første gjennomgående beskrivelse med struktur og hovedsakelig angivelse av innhold forelå i mars året etter. Det var bachelorprogrammet som hastet mest, fordi her hadde vi lite å bygge på fra tidligere undervisning. Vi ante imidlertid knapt hva et bachelorprogram var da vi satt i gang. Men vi fant det ut etter hvert som vi

² HF hadde et slikt undervisningstilbud fra før, men disse ble innpasset i det nye faget.

arbeidet og det kom nye drypp av informasjon fra sentralt hold, dvs etter hvert som universitetsledelsen selv fant ut hva som skulle skje.

Kvalitetsreformen gjorde også at vi endret hovedfagsundervisningen og laget et masterprogram. Det er særlig tre endringer som ble gjort, og som i stor grad kan sies å være en videreføring av de endringene som ble gjort på hovedfagsstudiet i 1997. For det første ble valgfriheten ytterligere økt ved at det kun ble emnet i høstsemesteret som ble obligatorisk. For det andre ble fleksibiliteten i utdanningsløpet større enn på hovedfaget, ved at studentene allerede f.o.m. annet semester kan velge når de skal ta oppgaverettede emner. Dette legger også bedre til rette for å velge utdanning i utlandet som del av masterstudiet. Sist, men ikke minst, innebar den nye strukturen en større grad av integrasjon mellom de ulike faglige innfallsvinklene. Dette siste skyldes ikke minst at vi har vært så heldige å ansette Arild Jansen som førsteamanuensis rett før de nye studieprogrammene skulle settes ut i livet. Arilds informatikk-kompetanse og brede faglige kunnskaper og interesser var "gefundenes fressen" i forhold til målsettingen om en mye tettere dialog mellom ulike perspektiver og dermed mer tverrfaglig refleksjon og syntese enn det noen gang har vært i vår undervisning.

Som et svar på at gjennomstrømningen på hovedfaget var for svak ble det i 1999 for første gang arrangert et heldagsseminar om skriving av hovedoppgaver. Tidligere var alt knyttet til oppgaveskrivingen ivaretatt gjennom den individuelle veiledningen. I 2001 ble seminaret videreutviklet til et mer helhetlig undervisningsopplegg med vekt på ulike metodespørsmål, og metodeelementet i 2003-utgaven av Oppgaveskolen var metodedelen ytterligere forsterket, bl.a. takket være Arilds innsats. Også på bachelornivå vil vi så langt det er mulig styrke vektleggingen av metodespørsmål.

En innledende del av arbeidet med hovedoppgaven var fra 1996 Fag&Føde der hver av studentene fikk "sin aften" der de først la frem plan for hovedoppgaven for medstudentene og lærer(e) for idé-innspill og diskusjon. Innsatsen ble deretter feiret med et felles måltid. Denne ordningen ble beholdt fram til og med 2001. I 2002 hadde vi fått i gang Oppgaveskolen, der diskusjon av plan for oppgaven inngikk. Dessuten introduserte vi "Tømteseminaret" der studentene får anledning til å legge frem deler av sitt arbeid til diskusjon, for eksempel et kapittel av oppgaven. Oppgaveskolen og Tømteseminaret var ikke resultat av kvalitetsreformen. Fra og med 2003 ble imidlertid Oppgaveskolen (innbefattet Tømteseminaret) "kvalitetsreformert", ved at det ble omgjort fra å være et tilbud til å bli en fast del av masterstudiet i forvaltningsinformatikk.

Kvalitetsreformen betegner etter min mening en vellykket reformering av forvaltningsinformatisk undervisning. Tallene fra opptak og eksamen gir i alle fall indikasjoner på noe som uansett ikke kan kalles en fiasko: I 2003 hadde vi 38 primærøkere til bachelorprogrammet, og i 2004 var antallet primærøkere 54 (av totalt 695 søkere). Samlet poengproduksjon ved AFIN det første studieåret etter reformen var mer enn 900 studiepoeng. Dette speiler det faktum at langt flere enn programstudentene følger undervisningen på våre emner. Særlig gjelder dette programmet "Offentlig organisasjon og ledelse" som i 2003/2004 hadde DRI-emnet "IKT og informasjonssøking" som obligatorisk og to øvrige emner (Digital forvaltning og

Demokrati og offentlig styring i informasjonssamfunnet) som valgalternativer. I tillegg egne studiepoeng kommer ca 400 poeng knyttet til undervisningen ved "Rettslige aspekter ved informasjonssikkerhet" (RAVI) ved Høgskolen i Gjøvik. Her har AFIN alt faglig ansvar, men kurset hører formelt under høgskolen. Den samlede produksjonen av studiepoeng tilsvarer en situasjon med mer enn 20 fulltidsstudenter ved AFIN! Arild og jeg skjelver litt ved tanken på at ingen av studieprogrammene er i full drift før til neste år! Rammene for opptak innebærer at vi kan få inntil 115 programstudenter + 50 RAVI-studenter + et stort antall gjestestudenter å ha ansvar for! Spørsmålet om bemanningen av AFIN presser seg derfor frem med fornyet styrke!

Hvis vi på bakgrunn av kvalitetsreformens korte historien skal driste oss til å påstå at reformen for AFINs del har vært vellykket, kan det være fundere over mulige årsaker. En lite seriøs (men ikke helt irrelevant) forklaring på vår tilsynelatende suksess er at vi valgte titler på studieprogrammene som hadde første bokstav tidlig plassert i alfabetet! Titler som begynner på "D" og "F" kommer tidlig opp på listen for den som ikke er ute etter noe spesielt og begynner øverst! Et mer seriøst svar er at begge våre studieprogrammer er tverrfaglige, og tverrfaglige programmer har ved flere anledninger blitt trukket fram i dagspressen som spesielle og spennende. I år tilbyr Universitetet i Oslo alene 86 ulike studier, og alle skal presenteres over samme lest. Da er det i utgangspunktet ikke enkelt å bli synlig for et lite og nytt fag. Dagspressen har imidlertid viet kvalitetsreformen og valg av studier betydelig oppmerksomhet, og har ikke bare gitt spalteplass til tradisjonelle studier. Således ble for eksempel DRI trukket fram på Dagbladet.no som eksempel på et nytt studium: "Demokrati og rettigheter er et nytt studium, som tar for seg hvordan informasjonsteknologien endrer samfunnet, og hvordan enkeltmenneskenes rettigheter og behov for beskyttelse blir påvirket av teknologien."³ Rent bortsett fra at Dagbladet presenterte studiet som et jus-studium, var dette vellykket. Og i motsetning til tidligere år er inntrykket at forvirring mht faglig innhold og sammenblanding med juridiske studier ikke har vært noe stort problem siden kvalitetsreformen. Samtidig kan naboforholdet bl.a. til jusstudiet være en fordel fordi søkere som har tenkt tradisjonelt jus lettere kan bli klar over at det finnes et alternativ der jus inngår og blir kombinert med andre faglige innfallsvinkler.

Et åpenbart svar på spørsmålet om hvorfor vi har lyktes er at fagrådet, eller PFIN som det så smukt heter, har hatt funksjon som programkomité for DRI og FINF. Med utgangspunkt i våre ideer og skisser har medlemmene fra de fire fakultetene og studentrepresentantene kommet med viktige korreksjoner og retningslinjer som åpenbart har gitt betydelige bidrag til struktur, faglig innhold og presentasjon av de nye studieprogrammene. Slik sett har vi demonstrert styrken ved og nødvendigheten av å være tverrfakultære i styringen av programmene våre, for på den måten både å sikre tverrfagligheten og å dra nytte av erfaringer og tilbud ved de samarbeidende fakultetene.

Når vi lykkes med noe, handler det ofte om enkeltpersoner som i samarbeid med andre gjør en innsats. I de aller første årene gjorde Elisabeth Lindboe og Tone Skramstand Brække en solid innsats for AFIN. Ole Bolstad, Stig Wennevold og Knut Arne Wold har

³ <<http://www.dagbladet.no/dinside/2004/03/19/393873.html>>

holdt Forvaltningsinformatisk laboratorium (FILAB) i gang.⁴ I "nyere tid" er det et lykkelig sammentreff mellom kvalitetsreformen med nye studieprogrammer, og det faktum at nye dyktige personer har kommet til og har levert en aktiv innsats. Da vi stod framfor gjennomføringen av kvalitetsreformen gikk førstekonsulenten vår, Idar Helle, over i vitenskapelig stilling. Alle var glade på Idars vegne, men vi skalv med tanke på hvorledes dette skulle gå uten ham som "sjef" når alvoret skulle begynne og reformen skulle settes ut i livet. Frykten var helt ubegrunnet. Inger-Lise Moen ble Idars etterfølger i stillingen, og Inger-Lise var "sjef" allerede etter første uke! Med hennes analytisk evne, pågangsmot, humør og arbeidslyst, har ingen egentlig trodd på annet enn suksess! Dessuten ble Arild Jansen ansatt som førsteamanuensis noen måneder før det hele skulle brake løs. Det innebar en dobling av antallet fast vitenskapelig ansatte, og sikkert mer enn en dobling av den pedagogiske kompetansen og undervisningserfaringen! Om mulig enda viktigere var tilføringen av Arilds informatiske kompetanse kombinert med hans brede samfunnsvitenskapelig orientering. Dette lover spesielt godt for det videre arbeidet med å raffinere og videreutvikle programmene.

Vi kan ikke lene oss tilbake nå når kvalitetsreformen er gjennomført og bare repetere undervisningsoppleggene år etter år til – en gang i en fjern fremtid – noen igjen finner ut at universitetene skal gjennom en ny kvalitetsreform. Vår begynnende suksess kan lett bli avtagende dersom vi ikke holder ved like en levende diskusjon om struktur, innhold, samarbeidsforhold, forholdet til forskningen, presentasjon og mange andre viktige spørsmål. Etter min mening er det grunn til å være optimist også på dette området, og årsaken er (som så ofte ellers) menneskene som gjør en engasjert innsats for faget. I 2004 er vi i alt 5 personer i vitenskapelige stillinger. I tillegg til Arild og meg selv har vi 2 stipendiater (Thomas Olsen og Stephen K Karanja) og én forsker (Are Vegard Haug). Med det engasjementet og den klokskap som våre yngre kollegaer viser for forvaltningsinformatikken generelt, og for undervisningen i faget spesielt, fremstår undervisningen i stadig større grad som noe som utvikles gjennom en daglig diskurs (og ikke som tidligere; en persons alvorlige samtale med seg selv!).

Vi har mange gode hjelpere og ambassadører. Ikke minst har vi studentene og kandidatene som gradvis "befolker verden" og demonstrerer hva en forvaltningsinformatiker duger til, og som bidrar til at kandidater fra våre studieprogrammer blir etterspurt arbeidskraft. Dessuten er det nære samarbeidet med IRI (noen nevnt, ingen glemt!), og spesielt den fortsatte støtten og innsatsen i fagrådet fra Jon Bing samt den administrative tilretteleggingen fra Kirsti Pettersen, viktig for vår fortsatte suksess. Fra en situasjon da vi var "små" og studentene på forvaltningsinformatikk hovedfag ikke sjelden ble oppfattet som en slags jusstudenter knyttet til IRI, kan vi i 2004 konstatere at programmene DRI og FINF fremstår som noe annerledes og selvstendig, knyttet til AFIN. Med et tryggere selvbilde og klarere profil utad kan det være lettere å videreutvikle og utdype samarbeidet med IRI – også på undervisningsområdet.

Dette lille bidraget til historien om de første 10 årene av undervisningen i forvaltningsinformatikk, må selvsagt leses med adskillig kildekritikk (hva slags rolle hadde forfatteren?, hvilken interesse kan han ha i valg av innhold og vinkling osv)! Jeg

⁴ Stillingen ble omdisponert til vitenskapelig stilling f.o.m. 2000.

har åpenbart skrevet på en måte som er egnet til å vise at alt går fremover og at "nå går alt som meget bedre"! Selvsagt har vi gjort mange feil, og selvsagt kunne det meste vært gjort bedre. Og i den "utviklingsoptimistiske" fremstillingen jeg her har presentert ligger det innbakt mye læring gjennom feiling. Endringene i undervisningsoppleggene speiler nettopp mange innrømmelser av at ting kunne bli bedre, og selvsagt kan ting *fremdeles* bli bedre: Hos oss er kvalitetsreformen kommet for å bli!